
УДК 811.161.2'243:008(049.32)

Інна Ренчка

Національний університет «Києво-Могилянська академія», м. Київ

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Рецензія на книжку: *Процик І.Р. (укладач).*

**Лінгвокраїнознавчий словник власних назв
української мови: назви природно-заповідних
об'єктів. Львів, 2016**

Викладання української мови як чужої для іноземних громадян є важливою галуззю української лінгводидактики, що сьогодні інтенсивно розвивається. Останніми роками зростає увага методистів, викладачів та науковців до застосування лінгвокультурологічного підходу у навчанні української мови як іноземної, що потребує створення бази необхідних дидактичних матеріалів, у яких буде враховано лінгвокраїнознавчий аспект. Це забезпечить вироблення в іноземних студентів необхідних умінь і навичок володіння мовою, розвиток їхньої мовленнєвої діяльності й водночас сприятиме ознайомленню з культурою, традиціями, історією народу, мову якого вони вивчають.

«Лінгвокраїнознавчий словник власних назв української мови» належить до сучасних навчально-довідкових видань, спрямованих на заповнення окресленої лакуни в українській лінгвістиці та лінгводидактиці. До його реєстру увійшли 72 назви природоохоронних об'єктів України, а саме назви національних природних парків, біосферних і природних заповідників та інших пам'яток природи нашої країни, які описано в праці з лінгвокраїнознавчого погляду. Авторка слушно зазначає, що ці лексичні одиниці зберігають національно-культурну специфіку, а їх вивчення є цікавим і важливим аспектом опанування мови як чужої (с. 17).

© І.Є. РЕНЧКА, 2019

Чітка й логічна структура словника, з одного боку, найповніше представляє мовну картину світу українців, а з іншого — робить виклад легким та доступним для сприйняття. Словник містить вступну частину, список умовних скорочень, основну частину, в якій систематизовано власні назви, тексти для читання та список використаної літератури. Дотримано єдиних принципів побудови словникової статті, яка охоплює граматичну характеристику реєстрової одиниці, супровідні мовні відомості (наприклад, наведено лексичні синоніми та спільнокореневі слова), тлумачення змісту та пояснення лексичного фону слова (зокрема, його символічне значення, пов'язаний з ним емоційно-асоціативний комплекс тощо).

Цінністю рецензованої праці є детальне пояснення змісту власних назв, які стосуються українських природоохоронних традицій, що дає змогу з'ясувати особливості номінації природних об'єктів в українській мові. У кожній словниковій статті міститься інформація про походження оніма, часто наведено кілька версій, що ґрунтуються на історичних фактах або ж на народних переказах та легендах. Простежено, як у назвах відбилися особливості розташування описаного об'єкта, певні природні та соціально-історичні чинники, що вплинули на їхню появу. Крім сучасних найменувань, авторка наводить й історичні українські назви, наприклад *Озівське море*, *Гниле море*, характеризуючи походження назви Азово-Сиваського національного природного парку, а також поетичні назви, наприклад *Морське око*, розповідаючи про Національний природний парк «Синевир», тощо. Словникові статті доповнено фразеологізмами, прислів'ями, приказками, перифразами, крилатими висловами, уривками пісень, художніх та науково-популярних творів.

Лінгвокраїнознавчий матеріал словника посилено розділом, що вміщує тексти для читання, узяті з періодичних видань, Інтернет-джерел, творів художньої літератури та наукових праць. Це розповіді про рослини-символи й пам'ятки природи, а також біографічні довідки та спогоди про видатних особистостей, які створювали природно-заповідний фонд України. Такі тексти урізноманітнюють і збагачують матеріал словника, а також формують у читачів навички вивчати й аналізувати лексичні ресурси сучасної української мови.

Рецензована праця стане важливим внеском у наукове забезпечення вивчення української мови як іноземної, його матеріали сприятимуть формуванню лінгвокраїнознавчих знань про Україну та збагаченню соціокультурного світогляду іноземних громадян, які вивчають українську мову.

Рецензію отримано 08.01.2019

I. Ye. Renchka

National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv

LINGUISTIC-CULTURAL APPROACH TO TEACHING UKRAINIAN
AS A FOREIGN LANGUAGE

Review of the book by *Iryna Protsyk* (Ed.). (2016). Local linguistic dictionary of proper names of Ukrainian language: Names of natural reserves. Lviv: VTs Ivan Franko Lviv National University (in Ukr.)